

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Fylkeskommunene v/fylkesvalgstyret
Kommunene v/valgstyret

Deres ref

Vår ref
11/255-3 SID

Dato

04 MAR 2011

Stemmesedler ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011

Vi viser til valgforskriftens § 19 hvor det fremgår krav til utforming av stemmesedler. Som tidligere varslet har departementet arbeidet med å få til en mer ens utforming av stemmesedler for alle kommuner og fylkeskommuner. Det har også vært viktig å sikre at stemmesedlene oppfyller krav til universell utforming. Ved valget i 2009 ble det prøvd ut nye stemmesedler i Buskerud fylkeskommune med stort hell. Dette arbeidet har fortsatt nå i forkant av valget i 2011, og departementet har utformet stemmesedler som kan brukes av enkelte kommuner og fylkeskommuner ved kommende valg.

Stemmeseddelen er en videreutvikling av stemmeseddelen som ble benyttet i Buskerud fylkeskommune ved stortingsvalget i 2009, som en del av designløsningen for valg. Denne stemmeseddelen hadde farget ytterside og en spesiell fals som skulle innby til korrekt brette. Evalueringen etter valget viste at stemmeseddelen ble svært godt mottatt, både velgere og valgmedarbeidere var fornøyd med utformingen, da den var enklere å brette riktig vei. I rapporten fra OSSE, som observerte valget, fremgår det at *"myndighetene bør fortsette sitt arbeid for å sikre hemmelig valg, blant annet ved å utvide bruken av de fargede prøvesedlene, hvis disse viser seg å være mer effektive"*.

Da det er et krav at stemmesedlene skal ha universell utforming, er det nødvendig å benytte en skriftstørrelse på kandidatnavnene som tilsvarer 12 pkt.

Grunnet kravene til universell utforming kan disse nye stemmesedlene kun brukes av et kommunestyre på maksimum 19 medlemmer, og av fylker som har et fylkesting med maksimum 43 medlemmer. Kommuner og fylkeskommuner som ønsker å benytte ny

mal for 1-falset stemmeseddel, finner malen på www.valg.no, for valgmedarbeidere. Kravene til de nye stemmesedlene vil fremgå av en egen bestemmelse i valgforskriften. Et utkast vil bli sendt på høring om kort tid. Departementet ber om å bli informert av kommuner /fylkeskommuner som benytter denne malen, slik at det kan innhentes erfaringer med bruken av disse stemmesedlene i evalueringen.

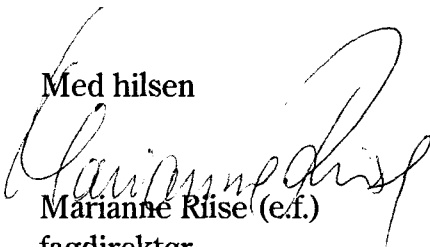
For kommuner/fylkeskommuner som ikke ønsker eller kan benytte denne stemmeseddelen, gjelder fortsatt kravene i valgforskriftens § 19.

Som det også fremkommer av Prop. 64 L (2010-2011), om endringer i valgloven og kommuneloven, har departementet også utformet en stemmeseddel med 2 falser (tredelt). Denne stemmeseddelen har blitt utformet for å oppfylle kravene om universell utforming for stemmesedler med mange kandidatnavn. For å få erfaring med hvordan denne stemmeseddelen fungerer, har departementet besluttet at denne stemmeseddelen kun skal testes ut ved kommunestyrevalget i de 10 kommunene (Re, Mandal, Sandnes, Bremanger, Radøy, Ålesund, Hammerfest, Bodø, Vefsn og Tynset) som deltar i forsøket med nytt valgdatasystem og e-valg, samt ved fylkestingsvalget i Møre og Romsdal fylke. Det vil bli utarbeidet et særskilt evalueringsopplegg for dette forsøket.

Basert på evalueringen både av forsøket med den 2-falsede stemmeseddelen, samt erfaringer fra videre bruk av 1-falset stemmeseddel vil departementet kunne vurdere om det er hensiktsmessig å etablere en ordning som innebærer at alle kommuner og fylkeskommuner pålegges å utarbeide sine stemmesedler etter en standardisert mal.

Spørsmål om bruk av den 1-falsede stemmeseddelen ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2011 kan rettes til Siri Dolven, 22 24 72 17.

Med hilsen

Marianne Riise (e.f.)
fagdirektør

Siri Dolven
seniorrådgiver

Kopi: Fylkesmennene